

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 11 lutego 2015 roku Z. W. wystąpił przeciwko (...) Zakładowi (...) w W. o zapłatę odszkodowania w kwocie 163.254,56 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 12 stycznia 2015 r. oraz zasądzenie od pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

(pozew – k. 2-4)

Pozwany (...) Zakład (...) w W. wniósł o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Pozwany wskazał, iż nadal prowadzi postępowanie likwidacyjne w zakresie rzeczowej szkody, nadto zakwestionował powództwo, co do zasady i wysokości.

(odpowiedź na pozew – k. 29-30)

Na rozprawie w dniu 9 stycznia 2018 r. powód wystąpił o modyfikację roszczenia w zakresie odsetek, w ten sposób, że zażądał odsetek od wskazanej w pozwie kwoty – ustawowych od dnia 12 stycznia 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz od dnia 1 stycznia 2016 r. – za opóźnienie.

(protokół rozprawy – k. 327, adnotacja 00:18:08)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Z. W. prowadził działalność gospodarczą pod firmą (...) w pomieszczeniach należącym do niego budynku położonego przy ul. (...) w S.. W budynku znajdowały się oprócz tego inne lokale użytkowe i mieszkalne.

(okoliczności bezsporne)

W dniu 10 grudnia 2014 r. przedsiębiorstwo (...) ze Z., w budynku wyżej opisanym, przeprowadzało prace instalacyjne związane z uruchomieniem nowej, nieużywanej dotąd, instalacji grzewczej z zainstalowaną pompą ciepła.

(oświadczenie powoda – k. 21, ustna opinia biegłego inż. J. P. – e-protokół, k. 326 v., adnotacja 00:03:35, zeznania powoda – e-protokół, k. 327, adnotacja 00:15:29)

Podczas napełniania instalacji pozysku ciepła nastąpiło rozszczelnienie układu, co doprowadziło do zapłonu czynnika – metanolu. Doszło do pożaru budynku powoda i znajdującej się w nim kotłowni oraz pomieszczeń technicznych. Najbardziej prawdopodobną przyczyną powstania pożaru było pęknięcie i rozerwanie plastikowego przyłącza zatraskowego na węźle tłoczącym alkohol skażony etylowy, co w konsekwencji doprowadziło do jego niekontrolowanego wycieku. Warunki panujące wewnątrz kotłowni sprzyjały powstaniu mieszaniny wybuchowej, a wielość potencjalnych bodźców technicznych warunkowała szybkość i nieuchronność wybuchu pożaru. Brak jest przy tym przesłanek pozwalających na stwierdzenie, że do powstania opisanego zdarzenia przyczyniły się inne osoby poza pracownikami wykonującymi prace instalacyjne. W następstwie pożaru doszło do poważnych zniszczeń samego budynku oraz urządzeń i instalacji technicznych, znajdujących się w pomieszczeniach objętych działaniem ognia.

(zaświadczenie (...) w Z. – k. 59, prywatna opinia biegłego z zakresu pożarnictwa – k. 60-77)

W wyniku pożaru budynku zniszczeniu uległa kotłownia, pomieszczenie kotłowni, pomieszczenia przyległe do kotłowni, uszkodzona została instalacja elektryczna. Koszt prac związanych z przywróceniem stanu kotłowni wyniósł

153.513,41 zł. Koszt remontu i prac budowlanych pomieszczenia kotłowni oraz przyległych pomieszczeń wyniósł 21.037,59 zł. Wartość instalacji elektrycznej w momencie wystąpienia pożaru oscylowała wokół kwoty 3.820 zł. Ogólny koszt usunięcia uszkodzeń budynku i instalacji technicznych, urządzeń cieplnych powstałych w następstwie pożaru wyniósł 178.371,00 zł.

(II uzupełniająca opinia biegłego inż. J. P. (2) – k. 266, opinia biegłego inż. Z. H., opinia biegłego inż. L. K. – k. 189)

Z. W. dokonał natychmiastowego zgłoszenia szkody pozwanemu Zakładowi (...). Sprawca pożaru i szkód powstałych w jego następstwie, był ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej

w (...) S.A. w W.. (...) S.A.

w korespondencji mailowej do poszkodowanego Z. W. zaproponowało wypłatę bezspornej kwoty w wysokości 15.000 zł. Do dnia wystąpienia przez Z. W. z powództwem nie wypłacono powodowi odszkodowania.

(wydruk korespondencji mailowej – k. 23)

Powyższy stan faktyczny, Sąd ustalił w oparciu o materiał dowodowy zebrany w sprawie w postaci załączonych do akt dokumentów, które nie budziły wątpliwości, co do ich zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy i nie były kwestionowane przez żadną ze stron. Ustalając stan faktyczny, Sąd wziął pod uwagę w zakresie wiadomości specjalnych opinie biegłych, jako najbardziej miarodajne w sprawie. W ocenie Sądu nie było podstaw do zakwestionowania tych opinii, na podstawie których zostały ustalone koszty prac remontowo-budowlanych, instalacji elektrycznej oraz odbudowy kotłowni. Sąd uznał opinie za konsekwentne, logiczne i wyczerpujące. Biegli w sposób pełny

i przekonujący odpowiedzieli na postanowione przez Sąd pytania, a następnie przez strony. Kilkakrotnie opracowywano opinie uzupełniające, w szczególności z zakresu instalacji sanitarnych, lecz cały czas były one konsekwentne co do swoich wniosków. Z tych względów Sąd oddalił wniosek strony pozwanej

o przeprowadzenie kolejnej opinii w tymże zakresie. Nadto Sąd pozytywnie ocenił moc dowodową uzupełniających opinii w zakresie instalacji sanitarnych inż. J. P..

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Sąd Okręgowy uznał, że powództwo zasługiwało na uwzględnienie.

Powód w niniejszej sprawie domagał się zapłaty odszkodowania za szkodę powstałą w wyniku pożaru spowodowanego w trakcie montażu instalacji grzewczej w kwocie 163.254,56 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 12 stycznia 2015 r.

Z treści art. 822 § 1 k.c. oraz odwołując się do ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej, wynika, iż przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony. Z chwilą zaistnienia wypadku ubezpieczeniowego, a więc powstania odpowiedzialności odszkodowawczej ubezpieczonego – wyrządzenia przez niego szkody, ukształtowany zostaje sui generis trójstronny stosunek prawny łączący ubezpieczonego, poszkodowanego i ubezpieczyciela, a ubezpieczeniem OC objęta być może zarówno odpowiedzialność deliktowa, jak i kontraktowa ubezpieczającego lub osoby, na rzecz której została zawarta umowa ubezpieczenia. Tutaj zgodnie z przepisem art. 430 k.c. ostało się, że kto na własny rachunek powierza wykonanie czynności osobie, która przy wykonywaniu tej czynności podlega jego kierownictwu i ma obowiązek stosować się do jego wskazówek, ten jest odpowiedzialny za szkodę wyrządzoną z winy tej osoby przy wykonywaniu powierzonej jej czynności.

W niniejszej sprawie powodowi przysługiwała ochrona ubezpieczeniowa świadczona przez pozwaną (...) S.A. w W. na podstawie umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej (OC) zawartej z J. O. w ramach działalności (...), która sprowadzała się do zapewnienia wypłaty określonego odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony, czyli osoba, na rzecz której

została zawarta umowa ubezpieczenia. Przy czym zawarcie umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej nie prowadzi do wyłączenia odpowiedzialności ubezpieczonego wobec poszkodowanego, a jedynie do przejścia przez ubezpieczyciela jego zobowiązań odszkodowawczych. Istotą takiej umowy jest zobowiązanie ubezpieczyciela do wypłacenia odszkodowania w przypadku zajścia określonego zdarzenia.

Z charakteru umowy wynika, że ryzyko zajścia tego rodzaju zdarzenia ponosi, co do zasady ubezpieczyciel, w zamian, za co otrzymuje świadczenie w postaci składki ubezpieczeniowej. Zatem zasadą jest odpowiedzialność ubezpieczyciela za wypłatę odszkodowania, którą ten na siebie na mocy umowy przyjmuje. Artykuł 822 § 4 k.c. rodzi zobowiązanie ubezpieczyciela względem poszkodowanego, o ile ubezpieczony odpowiada za szkodę względem poszkodowanego. Na gruncie rozpoznawanej sprawy nie ulega wątpliwości,

iż do pożaru doprowadziło nieprawidłowe postępowanie monterów instalacji ciepłowniczej, w wyniku czego powód poniósł niewątpliwie stratę. Wobec faktu, iż do zdarzenia powodującego szkodę doszło w czasie trwania ochrony ubezpieczeniowej, pozwany, co do zasady jest odpowiedzialny z tytułu szkody poniesionej przez powoda.

Ustalenie wysokości odszkodowania wymagało rozważenia odpowiednich regulacji zawartych w kodeksie cywilnym, choć zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego prezentowanym w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 18 marca 1994 r. w sprawie III CZP 25/94 nie ma różnicy w pojęciu szkody w rozumieniu prawa cywilnego a szkody w rozumieniu prawa ubezpieczeniowego, gdyż

w obu tych wypadkach chodzi o utratę lub zmniejszenie aktywów bądź powstanie lub zwiększenie pasywów osoby poszkodowanej.

Norma zawarta w art. 361 kc wprowadza zasadę pełnego odszkodowania, a pojęcie szkody obejmuje w szczególności wydatki poniesione w następstwie zdarzenia wywołującego szkodę, byle były one celowe i wystarczająco uzasadnione. Wydatki te niewątpliwie stanowią stratę, gdyż prowadzą albo do zmniejszenia aktywów albo do zwiększenia pasywów u poszkodowanego. Wysokość odszkodowania winna być natomiast ustalona według reguł z art. 363 k.c. W niniejszej sprawie szkoda, jakiej doznał powód nastąpiła na skutek pożaru wywołanego przez nieprawidłowości występujących podczas montażu pompy ciepła. W efekcie tego zdarzenia zniszczeniu uległa kotłownia, pomieszczenie kotłowni, pomieszczenia przyległe do kotłowni, uszkodzona została instalacja elektryczna. Powód z racji pory roku (zima) oraz iż w budynku mieściły się zarówno lokale użytkowe, jak i mieszkalne zmuszony był do natychmiastowego zapewnienia ogrzewania i prądu, co wiązało się z koniecznością przeprowadzenia niezbędnych prac remontowo-budowlanych i instalacyjnych.

Ustalając wysokość kosztów prac związanych z przywróceniem stanu poprzedniego budynku, a w szczególności kotłowni, instalacji ciepłowniczej

i elektrycznej, prac remontowo-budowlanych, Sąd oparł się na opiniach biegłych sądowych z zakresu instalacji sanitarnych, budownictwa oraz elektryki. Koszt odtworzenia kotłowni wyniósł 153.513,41 zł. Koszt remontu i prac budowlanych pomieszczenia kotłowni oraz przyległych pomieszczeń wyniósł 21.037,59 zł. Wartość instalacji elektrycznej w momencie wystąpienia pożaru oscylowała wokół kwoty 3.820 zł. Ogólny koszt usunięcia uszkodzeń budynku

i instalacji technicznych, urządzeń cieplnych powstałych w następstwie pożaru wyniósł 178.371,00 zł. Pozwany, pomimo przyznania powodowi odszkodowania w wysokości 15.000 zł nie dokonał jego wypłaty, prowadząc nieustanną polemikę z powodem w zakresie parametrów zużycia technicznego materiałów dotyczących instalacji grzewczej i pomniejszenia w związku

z powyższym wysokości odszkodowania. W ocenie Sądu Okręgowego powyższe dywagacje pozwanego nie znajdują ani prawnego ani faktycznego uzasadnienia i nie mogą stanowić skutecznej podstawy uznania bezzasadności powództwa. Jak bowiem wynika z w pełni przekonującej, spójnej i rzetelnej opinii biegłego z zakresu instalacji sanitarnych inż. J. P., wartość zużycia zamontowanych urządzeń wynosiła 0%, co biegły ostatecznie potwierdził i wyjaśnił w ustnej opinii uzupełniającej wydanej na rozprawie.

Oceniając wysokość należnego odszkodowania zważywszy przy tym,

iż powód zażądał kwoty 163.254,56 zł tytułem odszkodowania, a ogólny koszt usunięcia uszkodzeń budynku i instalacji technicznych, urządzeń ciepłych powstałych w następstwie pożaru wyniósł 178.371,00 zł, Sąd Okręgowy rozstrzygnął uwzględniając regułę wyrażoną w przepisie art. 321 k.p.c., zgodnie z którą Sąd nie może wyrokować co do przedmiotu, który nie był objęty żądaniem, ani zasądzić ponad żądanie. W związku z powyższym Sąd uwzględnił powództwo w całości zgodnie z żądaniem powoda.

W zakresie żądania zasądzenia odsetek Sąd zważył, iż stosownie do przepisu art 481 § 1 k.c., stanowiącego – zgodnie z dyspozycją art. 359 § 1 k.c., - formalne, ustawowe źródło odsetek, jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, choćby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Istotne jest więc ustalenie momentu, w którym dłużnik opóźnił się ze spełnieniem świadczenia. W tym zakresie uzasadnione było zasądzenie odsetek zgodnie z ogólną regułą art 455 k.c., według której świadczenie powinno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania. W tym względzie Sąd przychylił się do żądania strony powodowej i zasądził odsetki ustawowe od dnia 12 stycznia 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. i z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty.

Co do wysokości odsetek, to obecnie jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie jest oznaczona, należą się odsetki ustawowe za opóźnienie w wysokości sumie stopy referencyjnej NBP i 5,5 punktów procentowych (art. 481 § 2 k.c. w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 stycznia 2016 r.). Do dnia 31 grudnia 2015 roku jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należały się odsetki ustawowe. Zasądzając odsetki, Sąd wskazał zatem, że należne powodowi są odsetki ustawowe za opóźnienie, przy czym do dnia 31 grudnia 2015 r. stopa odsetek z tytułu opóźnienia była po prostu stopą odsetek ustawowych, zaś od 1 stycznia 2016 r. są to odsetki, których wysokość reguluje odrębnie przepis art. 481 § 2 k.c.)

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c., stosując zasadę odpowiedzialności za wynik procesu. Ponieważ strona pozwana przegrała sprawę jest obowiązana do zwrotu powodowi kosztów niezbędnych do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Zatem Sąd zasądził na rzecz powoda kwotę 15.380,05 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 3.600 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Na podstawie art. 113 ust 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zw. z art. 98 k.p.c., przyjmując iż pozwany przegrał proces, Sąd nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Łodzi kwotę 5.202,14 zł tytułem nieziszczonych wydatków na biegłych.